

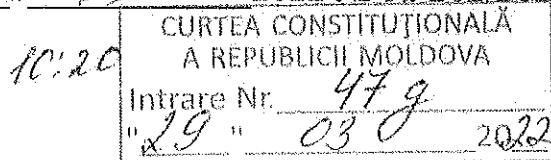

MD - 3805, mun. Comrat, str. Lenin, 177
tel./fax: (+373 298) 23446
email: caco@justice.md

MD - 3805, мун. Комрат, ул. Ленина, 177
тел./факс. (+373 298) 23446
email: caco@justice.md

de la « 25 » 03 2022 № 1a-202/2021

1003

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Vă expediem sesizarea referitor la chestiunea controlului constituționalității sintagmei "reguli de securitate a circulației" la art. 262 alin. (1) CP RM înaintată de avocatul Dandăș V. pe cauza penală în privința lui Ivanoglu Nicolae. învinui în baza art. 264 alin. (1) CP RM.

Anexă: 57 file

PREȘEDINTE INTERIMAR AL
CURȚII DE APEL COMRAT
ex. Odnostalco T. 0(298) 2-87-30

GRIGORI COLEV

Atenție! Acest document conține date prelucrate în cadrul sistemului de evidență cu Nr. 0001152-002 din 18.01.2019, înregistrat în Registrul de evidență a datelor cu caracter personal www.registru.datepersonale.md. Prelucrarea date cu caracter personal poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 «Privind protecția datelor cu caracter personal».

JD

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA**

**SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE**

prezentată în conformitate cu art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII.

1. Nume DANDEȘ
2. Prenume VEACESLAV
3. Funcția Avocat
4. Adresa
5. Tel./fax
6. Numele și prenumele reprezentantului –
7. Ocupația reprezentantului –
8. Adresa reprezentantului –
9. Tel. –
10. Fax. –
11. –

II. OBIECTUL SESIZĂRII

12. Obiectul sesizării îl constituie art.264 alin.(1) Codul penal sintagma "... regulilor de securitate a circulației ...", **pe motiv de neclaritate și imprevizibilitate a acestei prevederi.**
13. Norma dată creează posibilitatea incriminării abstracte a orice sintagme incriminatorii sub pretext de "*regulă de securitate a circulației*" fără a ține cont de norme legale concrete.
14. Varianta tip a normei sancționatorii de la art.264 alin.(1) Codul penal, stabilește prin denumirea marginală "*reguli de securitate a circulației*" acea conduită care urmează a fi respectată de către subiecți.
15. Astfel, această normă – sintagmă este una de trimitere, și pentru a fi respectată trebuie identificate care sunt acele reguli de securitate a circulației pe care le are în vedere legiuitorul.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ.

16. La 01 august 2018 lui Ivanoglu Nicolae i s-a incrimat săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Codul penal, conform indicilor: "Încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății".

17. Pe textul actului de acuzare sunt indicate următoarele norme materiale:
- punctul 3, lit. a), b) subpct. 1), pct. 1), pct. 10), subpct. 1), pct. 26), lit. a), b), c), d), subpct. 1), pct. 45), lit. a), subpct. 1), pct. 46), lit. a), subpct. 1), pct. 47, "Regulamentul Circulației al Republicii Moldova", aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu nr. 357 din 13.05.2009;
 - art. 32 alin. (4) lit. a), b) și art. 61 din Legea privind siguranța traficului rutier nr. 131-XVI din 07.06.2007
18. Față de sentința instanței de fond, partea apărării a depus cerere de apel la 18 noiembrie 2020, inclusiv prin argumentul neclarității actului de acuzare în coraport cu normele materiale aplicate și calificarea indicilor calificativi a infracțiunii.
19. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 26 ianuarie 2021, s-a admis apelul, s-a casat sentința, s-a emis o nouă hotărâre prin care Ivanoglu Nicolae, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, a fost achitat, or, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii
20. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02.11.2021, au fost admise recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul central, Gheorghieva Fedora și de către reprezentantul părții vătămate Gusarenco Zinaida împreună cu partea vătămată Gusarenco Alina, casată total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 26 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe Ivanoglu Nicolae XXXXX, cu dispunerea rejudecării de către Curtea de Apel Comrat în alt complet de judecată.
21. La baza soluției CSJ a fost indicat: "Din conținutul recursurilor ordinare declarate se reține, că recurenții critică soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece contravine circumstanțelor cauzei și probelor administrate în prezenta speță. Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept. Analizând decizia instanței de apel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că: „colegiul menționează, că probele care sunt pe cauză nu pot fi apreciate ca suficiente pentru emiterea unei sentințe de acuzare...".
22. De asemenea prin decizia CSJ s-a indicat:
- "La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale - asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, în baza probelor cercetate în ședința de judecată a instanței de apel, cu respectarea

cerințelor art. 414, 415 Cod de procedură penală, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală”.

23. Astfel, cauza penală dată se află la etapa examinării în apel, și instanța de apel urmează să examineze doar cererea de apel a părții apărării, inclusiv în baza argumentului neclarității și învinuirii abstracte, datorate aplicării normelor materiale inaplicabile cazului.

IV. EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR PERTINENTE.

Legislația pertinentă.

24. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16 Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

25. Prevederile relevante ale Codului Contravențional:

Articolul 242. Încălcarea regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea bunurilor materiale ori cu cauzarea de vătămări corporale ușoare

(1) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri ori cu cauzarea de vătămări corporale neînsemnate victimei

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

(2) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale ușoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.

PRETINSELE ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUTIEI ȘI ARGUMENTE PERTINENTE.

26. La art.264 alin.(1) Codul penal, legiuitorul reglementează norma prin sintagma "... regulilor de securitate a circulației ...", care este o normă de trimitere, și care nu se regăsește în nici un act normativ a legislației RM.

27. Exercițiul juridic de interpretare nu ne permite să identificăm un răspuns clar și precis la întrebarea care sunt acele "reguli de securitate a circulației" care urmează a fi respectate.

28. Lecturarea Legii nr. 131-XVI din 07.06.2007 nu acordă un răspuns direct asupra acestei sintagme – noțiuni, iar formula noțiunii-sintagmei de "siguranță" utilizată în această lege, deasemenea nu este explicată, și respectiv nu este una echivalentă celei de securitate.

29. Mai mult ca atât, conform prevederilor Legii nr. 131-XVI din 07.06.2007, legiuitorul stabilește, că prin "accident în trafic rutier" se înțelege – eveniment produs ca urmare a încălcării normelor de siguranță a traficului rutier, în care au fost implicate unul sau mai multe vehicule aflate în circulație pe drum public, în urma căruia a rezultat vătămarea sănătății, integrității corporale, decesul uneia sau al mai multor persoane ori a fost cauzat un prejudiciu material.

30. Cu alte cuvinte legiuitorul prin textul Legii nr. 131-XVI din 07.06.2007, expune existența a căror-va "norme de siguranță a traficului rutier", însă și fără a reda înțelesul acesteia.

31. În același context și prevederile "Regulamentului Circulației al Republicii Moldova", aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu nr. 357 din 13.05.2009, nu reglementează noțiunea de "reguli de securitate a circulației", și doar "siguranță", "trafic rutier", "reguli de circulație".

32. Conform prevederilor Hotărârii Explicative a CSJ nr.20 din 08.07.1999 Despre practica judiciară cu privire la aplicarea legislației, la examinarea cauzelor penale, referitoare la încălcarea regulilor de securitate a circulației sau exploatare a mijloacelor de transport, la pct.1 indică "Încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport este o acțiune sau inacțiune a conducătorului mijlocului de transport, legată de încălcarea unei sau a câtorva prevederi ale Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 și pus în aplicare de la 16 iulie 2009 (în continuare „RCR”) sau a altor acte normative, care reglementează securitatea circulației și exploatarea transportului, încălcări ce conduc la consecințele, prevăzute în dispoziția art.264 CP”.

33. Cu toate acestea nici prin această hotărâre nu este acordată o interpretare a acestei sintagme.

34. Conform Dex-ului, prin "securitate" se înțelege: "s. f. 1. Faptul de a fi la adăpost de orice pericol; sentiment de încredere și de liniște pe care îl dă cuiva absența oricărui pericol. ♦ Protecție, apărare. * Securitate colectivă = stare a relațiilor dintre state, creată prin luarea pe cale de tratat a unor măsuri de apărare comună împotriva unei agresiuni. 2. (Ieșit din uz) Totalitatea organelor de stat care aveau ca sarcină apărarea sistemului social-economic și politic al statului comunist. – Din fr. sécurité, lat. securitas, -atis."

35. Astfel, se ajunge la unica concluzie, că la momentul actual norma penală este una neclară și imprevizibilă, și respectiv interpretarea și aplicarea acesteia este realizată în practică, prin interpretarea largă și prin analogie a normei penale, fără a aduce criterii clare în baza cărora se face o astfel de interpretare, ceea ce este interzis conform prevederilor legii penale.

36. În acest context, considerăm, că nu poate fi pusă în sarcina persoanei obligația de cunoaștere a legii, prin mecanisme complexe de interpretare a sintagmelor textuale, bazate pe care-va principii și scopuri legale, norma penală trebuie să fie clară și precisă, iar proba neconstituționalității se confirmă și prin norma corespondentă a Codului Contravențional (art.242), care a fost clar raportată prin trimitere la "reguli de circulație rutieră".

37. Adică într-un caz legiuitorul a respectat prevederile constituționale și de tehnică legislativă, de claritate, previzibilitate a legii, prin crearea unei norme armonizate cu textele legale existente, iar în cazul legii penale, suntem în situația contrară, care prin sintagma "securitate" nu face decât o reglementare abstractă, în același mod cum a fost constatat în cazul neconstituționalității sintagmei "interes public" din textul prevederilor art.327, 328 Codul penal.

V. EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII.

38. VERIFICAREA CONSTITUȚIONALITĂȚII

"... regulilor de securitate a circulației ..." din art.264 alin.(1) Codul penal, pe motiv de neclaritate și imprevizibilitate a acestei prevederi.

39. De asemenea considerăm că Curtea Constituțională, în practica sa, chiar dacă a considerat norma constituțională și a dispus inadmisibilitatea sesizării, totuși a emis adrese față de legiuitor, pentru înlăturarea carențelor de ordin legislativ, și astfel, și pe acest caz, considerăm oportun și întemeiat în cazul în care Curtea va declara inadmisibilă sesizarea să emită o adresă către legiuitor în sensul înlăturării neclarităților depistate.

VI. EXPUNEREA DATELOR SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII.

40. Anterior prevederile art.264 alin.(1) Codul penal în sensul acestei sesizări nu a fost obiectul examinării de către Curtea Constituțională.
41. Prevederile art. 264 alin.(1) Codul penal, urmează a fi aplicate la caz, fiind și temeiul cererii de apel a părții apărării, și astfel, urmează a fi aplicată această normă, ceea ce implică necesitatea verificării constituționalității acesteia.
42. Verificarea constituționalității normei contestate este de competența exclusivă a Curții Constituționale și nu poate fi lăsată la latitudinea interpretărilor din partea instanțelor de judecată, deoarece problema ridicată, ține nu doar de simpla neclaritate a legii, dar de incertitudine totală, în condițiile de reglementare contrară sensului și principiilor constituționale de "acces la justiție", "prezumția nevinovăției", "dreptul de a nu fi urmărit sau sancționat de mai multe ori".

VII. LISTA DOCUMENTELOR.

43. La prezenta sesizare urmează a fi anexate materialele cauzei contravenționale.

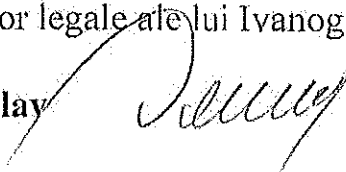
VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA.

44. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Comrat, 17 martie 2022

În apărarea drepturilor și intereselor legale ale lui Ivanoglu Nicolae.

Avocat, apărător Dandea Veaceslav

15

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

17 марта 2022 года

мун. Комрат

Судебная коллегия Апелляционной палаты Комрат
в составе:

председательствующего, судьи Колев Г.П.,
судей Губенко С.А. и Курдов А.И.,
с участием:

прокурора Георгиевой Д.Г.,
адвоката Дандеш В. в интересах подсудимого Иваногло Н.,
подсудимого Иваногло Н.,
несовершеннолетней потерпевшей Гусаренко А. и её законного
представителя Гусаренко З.,

рассмотрев заявление адвоката Дандеш В. о направлении в
Конституционный суд Республики Молдова обращения об исключительном
случае не конституционности синтагмы «правила безопасности движения» в
ч. (1) ст.264 УК РМ в связи с рассмотрением уголовного дела в отношении
Иваноглу Николая , обвиняемого в совершении преступления,
предусмотренного ч. (1) ст. 264 УК РМ,

У С Т А Н О В И Л А:

В производстве Апелляционной палаты Комрат находится уголовное
дело в отношении Иваноглу Николая , обвиняемого в
совершении преступления, предусмотренного ч. (1) ст. 264 УК РМ, для
рассмотрения апелляционной жалобы адвоката Дандеш В. в интересах
подсудимого Иваноглу Н. .

В ходе проведения судебного заседания по делу, защитник
подсудимого, адвокат Дандеш В. подал заявление о направлении в
Конституционный суд Республики Молдова его обращения на предмет
конституционности синтагмы «правила безопасности движения» в ч. (1)
ст.264 УК РМ в связи с рассмотрением уголовного дела в отношении
Иваноглу Николая , обвиняемого в совершении преступления,
предусмотренного ч. (1) ст. 264 УК РМ.

В обоснование заявления адвокатом указано, что в ч. (1) ст. 26
Уголовного кодекса, законодатель в тексте нормы указывает словосочетание
«...правил безопасности движения...», которая является отсылочной нормой,
и которая не находится ни в одном нормативном акте законодательства РМ.

Правовое исполнение интерпретирования не позволяет определить
ясный и точный ответ на вопрос какие это «правила безопасности
движения», которые следует соблюдать.

Исходя из содержания Закона № 313-XVI от 07.06.2007 года не дает
прямого ответа данного словосочетания – понятия, а формулировка понятия

«безопасность» использованная в данном законе, также не разъяснена, и соответственно не является эквивалентной понятию о безопасности дорожного движения.

Более того, согласно положений Закона № 313-XVI от 07.06.2007 года, законодатель установил, что под «дорожно-транспортным происшествием» понимается – событие, произошедшее вследствие нарушения норм безопасности дорожного движения с вовлечением одного или нескольких транспортных средств, являющимися объектами дорожного движения, в результате которого были причинены вред здоровью, нанесению телесных повреждений, смерть одного или нескольких человек либо причинению материального ущерба.

Другими словами, содержанием Закона № 313-XVI от 07.06.2007 года, указывает на наличие некоторых «норм безопасности дорожного движения», при этом не разъяснив их смысла.

В этом же контексте и положения «Правила дорожного движения Республики Молдова», утвержденные Постановлением Республики Молдова № 357 от 13.05.2009, не регламентируют понятие «правила безопасности движения», а лишь «безопасность», «дорожное движение», «правила движения».

Согласно Постановления ВСП разъясняющего характера № 20 от 08.07.1999 «О судебной практике по применению законодательства по рассмотрению уголовных дел о нарушении правил безопасности движения или эксплуатации транспортных средств», в п. 1 указано «Нарушение правил безопасности движения или эксплуатации транспортных средств является действием или бездействием водителя транспортного средства, связанное с нарушением одного или нескольких положений Постановления об утверждении Правил дорожного движения № 357 от 13.05.2009 года вступившего в силу с 16 июля 2009 г. (далее «ПДД») или других нормативных актов, которые регламентируют безопасность движения или эксплуатацию транспортных средств, нарушение которых порождают последствия, предусмотренные в диспозиции ст. 264 УК.»

Вместе с тем, даже данное постановление не дает толкование данного словосочетания.

В словаре (Dex), под «безопасностью» понимается: «s. f. 1. Факт защищенности от любой опасности; чувство уверенности и спокойствия, которое предоставляется кому-то отсутствием опасности. Защита, оборона. *Коллективная безопасность = состояние отношений между государствами, созданное путем принятия в виде договора общих мер защиты против агрессии. 2. (Выведенное из оборота) Все государственные органы, имевшие задачу защищать социально-экономическую, политическую систему коммунистического государства. - От фр. securite, лат. securitas, -atis.

Таким образом, адвокат указывает, что следует вывод, что в настоящее время уголовная норма является неясной и непредвиденной, и соответственно толкование и ее применение реализуется на практике, путем интерпретирования в широком смысле и по аналогии уголовной нормы, не приводя ясных критериев, на основании которых осуществляется данное толкование, что запрещено согласно положениям уголовного закона.

В данном контексте считает, что не может быть вменено лицу обязательство знать закон, через сложные механизмы по интерпретированию словосочетаний текста, основанные на каких-либо принципах и законных целях, уголовная норма должна быть ясной и точной, а доказательство не конституционности подтверждается и соответствующей нормой в Кодексе о правонарушениях (ст. 242), которая ясно относится к «правила дорожного движения».

То есть, в одном случае законодатель соблюдал конституционные положения и законодательной техники, относительно ясности предсказуемости закона, путем создания гармоничной нормы с наличием законных содержанием текстов, а в случае уголовного закона, находимся в противоречивой ситуации, в котором слово «безопасность» не что иное как абстрактное регламентирование, таким же образом, как было установлено в случае не конституционности словосочетания «общественный интерес» в содержании ст. ст. 327, 328 Уголовного кодекса.

В судебном заседании подсудимый Ивანогло Н. и его защитник, адвокат Дандеш В. поддержали заявление о направлении в Конституционный суд Республики Молдова обращения об исключительном случае не конституционности синтагмы «правила безопасности движения» в ч. (1) ст. 264 УК РМ.

В судебном заседании прокурор Георгиева Д.Г. оставила на усмотрение судебной инстанции поданное стороной защиты заявление о направлении в Конституционный суд Республики Молдова обращения о признании неконституционными оспариваемой правовой нормы (синтагмы), поскольку это является правом стороны защиты обращаться с заявлением такого рода.

В судебном заседании законный представитель несовершеннолетней потерпевшей Гусаренко А., Гусаренко З. поддержала мнение прокурора.

Рассмотрев заявление адвоката Дандеш В. о направлении в Конституционный суд Республики Молдова обращения об исключительном случае не конституционности оспариваемой правовой нормы (синтагмы), заслушав мнение участников процесса, коллегия считает поданное заявление обоснованным и подлежащим удовлетворению по следующим основаниям.

Из содержания заявления о признании неконституционным отдельной правовой нормы (синтагмы) усматривается, что адвокат Дандеш В. просит признать не конституционным синтагмы «правила безопасности движения» в ч. (1) ст. 264 УК РМ.

В то же время, коллегия констатирует, что защитник подсудимого, адвокат Дандеш В. считает, что вышеуказанная синтагма противоречит положениям ст. ст. 16, 20, 23, 54 Конституции Республики Молдова.

Конституционный суд в своем Постановлении №2 от 09 февраля 2016 года «О толковании ст. 135 ч. (1) п. а) и п. g) Конституции Республики Молдова указал, что судья не высказывает своего мнения по обоснованности обращения или конституционности оспариваемых положений, а ограничивается лишь проверкой соблюдения следующих требований:

(1) объект обращения относится к категории актов, перечисленных в ст.135 ч.(1) п.а) Конституции;

(2) запрос представлен одной из сторон или ее представителем, либо указывает, что представлено судебной инстанцией по собственной инициативе;

(3) оспариваемые положения подлежат применению при разрешении дела;

(4) по объекту обращения не существует ранее принятого постановления суда.

Конституционный суд отмечает, что конституционный контроль оспариваемых положений **составляет исключительная компетенция Конституционного суда**. Судьи судов общей юрисдикции не имеют права отказывать сторонам в обращении в Конституционный суд, за исключением обстоятельств, указанных в параграфе 82.

Таким образом, кассационная инстанция отмечает, что на основании ст.135 ч. (1) п. г) Конституции, ст. 4 ч. (1) п. g) Закона о Конституционном суде и ст. 4 ч. (1) п. g) Кодекса конституционной юрисдикции, контроль конституционности законов осуществляет Конституционный суд.

В свете вышеизложенного, коллегия считает, что оспариваемое защитником подсудимого, адвокатом Дандеш В. положение правовой нормы является объектом проверки конституционности.

Также, обращение об исключительном случае не конституционности оспариваемой правовой нормы (синтагмы) подано стороной процесса, и указанные синтагмы правовых норм не были объектом проверки конституционности.

В связи с тем, что оспариваемая синтагма правовой нормы не была подвержена конституционной проверке и должна быть применена при рассмотрении данного дела по существу, учитывая, что судья не должен высказываться относительно обоснованности данного обращения или соответствия конституции оспариваемых синтагм, коллегия считает необходимым удовлетворить заявление защитника подсудимого, адвоката Дандеш В. о направлении в Конституционный суд Республики Молдова обращения об исключительном случае не конституционности синтагмы «правила безопасности движения» в ч. (1) ст.264 УК РМ.

В связи с удовлетворением заявления адвоката Дандеш В. о направлении в Конституционный суд РМ его запроса о конституционности оспариваемой правовой нормы (синтагмы), коллегия отмечает, что в соответствии с п.81 Постановления Конституционного суда №2 от 09 февраля 2016 года, согласно законодательным положениям, одновременно с одобрением запроса об исключительном случае неконституционности судья принимает решение о приостановлении процесса. Конституционный суд отмечает, что приостановление процесса до разрешения Конституционным судом исключительного случая неконституционности преследует цель не допустить применения при разрешении дела положений, которые противоречат Конституции.

На основании изложенного, руководствуясь ст.ст.7, 342 УПК РМ,
коллегия

ОПРЕДЕЛИЛА:

Заявление адвоката Дандеш В. в интересах подсудимого Иваноглу
Николая о разрешении исключительных случаев
неконституционности правовых актов – удовлетворить.

Обратиться в Конституционный суд по вопросу
контроля конституционности синтагмы «правила безопасности движения» в
ч. (1) ст.264 УК РМ.

Приостановить рассмотрение апелляционной жалобы адвоката Дандеш
В. в интересах подсудимого Иваноглу Николая, поданной на
приговор суда Комрат офис Вулкэнешть от 03 ноября 2020 года по
уголовному делу по обвинению Иваноглу Николая в
совершении преступления, предусмотренного ч. (1) ст. 264 УК РМ.

Определение обжалованию не подлежит.

Председательствующий, судья:

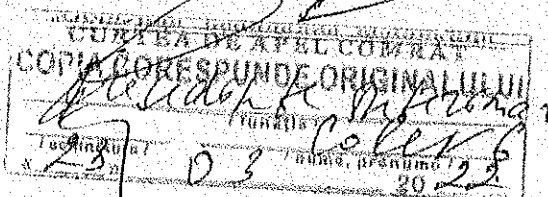
Судья:

Судья:

КОЛЕВ Г.П.

ГУБЕНКО С.А.

КУРДОВ А.И.

86

ÎNCHIEIERE

17 martie 2020

mun. Comrat

Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat
în componență:
președintele ședinței, judecătorul Colev G.P.,
judecătorii Gubenco S.A. și Curdov A.I.,
cu participarea:
procurorului Gheorghieva D.G.,
avocatului Dandăș V. în interesele inculpatului Ivanoglu N.,
inculpatului Ivanoglu N.,
părții vătămate minore Gusarenco A. și reprezentantului legal al acesteia Gusarenco Z.,
examinînd cererea avocatului Dandăș V. privind expediere la Curtea Constituțională
Republicii Moldova a sesizării privitor la excepția de neconstituționalitate a sintagmei
„reguli de siguranță a circulației” la art. 264 alin. (1) CP RM în legătură cu examinarea
cauzei penale în privința lui Ivanoglu Nicolai , învinuit în comiterea infracțiunii
prevăzute de art. 264 alin. (1) CP RM,

CONSTATĂ:

Pe rolul Curții de Apel Comrat se află dosarul penal în privința lui Ivanoglu Nicolai
, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) CP RM, pentru
examinarea cererii de apel a avocatului Dandăș V. în interesele inculpatului Ivanoglu N.

În cadrul desfășurării ședinței de judecată pe cauză, apărătorul inculpatului, avocatul
Dandăș V. a depus cerere privind expediere la Curtea Constituțională Republicii Moldova a
sesizării acestuia privitor la obiectul constituționalității sintagmei „reguli de siguranță a
circulației” la art. 264 alin. (1) CP RM în legătură cu examinarea cauzei penale în privința
lui Ivanoglu Nicolai , învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264
alin. (1) CP RM.

În motivarea cererii avocatul a menționat, că la art. 26 alin. (1) Cod penal,
legislatorul în textul normei indică sintagma „...regulilor de siguranță a circulației...”, care
este o normă de trimitere, și care nu se află nici într-un act normativ al legislației RM.

Efectuarea de drept a interpretării nu permite ca să fie determinat un răspuns clar și
exact la întrebarea care sunt „reguli de siguranță a circulației”, ce urmează să fie respectate.

Reieșind din conținutul Legii nr. 313-XVI din 07.06.2007, nu oferă răspuns direct al
acestei sintagme-noțiuni, iar formularea noțiunii de „siguranță”, folosită în această lege, de
asemenea nu este explicată, și respectiv nu este echivalentă cu noțiunea de siguranță a
traficului rutier.

Cu atât mai mult, conform prevederilor Legii nr. 313-XVI din 07.06.2007,
legislatorul a statuat, că prin „accident de circulație rutieră” se subînțelege - eveniment
produs ca urmare a încălcării normelor de siguranță a traficului rutier, în care au fost

implicate unul sau mai multe vehicule aflate în circulație pe drum public, în urma căruia a rezultat vătămarea sănătății, integrității corporale, decesul uneia sau al mai multor persoane ori a fost cauzat un prejudiciu material.

Cu alte cuvinte, prin conținutul Legii nr. 313-XVI din 07.06.2007, indică existența unor „norme de siguranță a traficului rutier”, totodată fără a explica sensul acestora.

În acest context și prevederile „Regulamentului circulației rutiere” al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, nu reglementează noțiunea de „reguli de siguranță a circulației”, ci doar „siguranță”, „trafic rutier”, „reguli de circulație”.

Conform Hotărârii CSJ cu caracter explicativ nr. 20 din 08.07.1999 „Despre practica judiciară cu privire la aplicarea legislației, la examinarea cauzelor penale, referitoare la încălcarea regulilor de securitate a circulației sau exploatare a mijloacelor de transport”, în p. 1 este indicat „Încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport este o acțiune sau inacțiune a conducătorului mijlocului de transport, legată de încălcarea unei sau a câtorva prevederi ale Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și pus în aplicare de la 16 iulie 2009 (în continuare „RCR”) sau a altor acte normative, care reglementează 2 securitatea circulației și exploatarea transportului, încălcări ce conduc la consecințele, prevăzute în dispoziția art. 264 CP.”

Totodată, chiar această hotărâre nu oferă interpretare a acestei sintagme.

În dicționar (DEX), prin „securitate” se subînțelege: „s.f. 1. Faptul de a fi la adăpost de orice pericol; sentiment de încredere și de liniște pe care îl dă cuiva absența oricărui pericol. Protecție, apărare. * Securitate colectivă = stare a relațiilor dintre state, creată prin luarea pe cale de tratat a unor măsuri de apărare comună împotriva unei agresiuni. 2. (Ieșit din uz) Toate organe de stat, care aveau ca sarcină apărarea sistemului social-economic și politic al unui stat comunist. – Din fr. *sécurité*, lat. *securitas*, -atis.

Astfel avocatul menționează, că rezidă concluzia, că în prezent norma penală nu este clară și este imprevizibilă, și respectiv interpretarea și aplicarea acesteia se realizează în practică, prin interpretare în sens larg și după analogia normei penale, fără a invoca criterii explicite, în baza cărora se efectuează interpretarea vizată, ceea ce este interzis conform prevederilor legii penale.

În acest context consideră, că nu poate fi imputată persoanei obligația de a cunoaște legea, prin mecanisme dificile de interpretare a sintagmelor textului, bazate pe careva principii și scopuri egale, norma penală urmează să fie clară și exactă, iar proba neconstituționalității se confirmă și prin norma respectivă din Codul contravențional (art. 242), care în mod explicit se referă la „reguli de circulație rutieră”.

Adică, într-un caz legislatorul a respectat prevederi constituționale și cele ale tehnicii legislative referitor la claritatea previzibilității legii, prin crearea unei norme armoniate cu prezența textelor legale prin conținut, iar în cazul legii penale, ne aflăm într-o situație contrară, în care sintagma „siguranță” nu este altceva decât a reglementare abstractă, în asemenea mod s-a constatat și în caz de neconstituționalitate a sintagmei „interes public” în conținutul articolelor 327, 328 Cod penal.

În ședința de judecată inculpatul Ivanoglu N. și apărătorul acestuia, avocatul Dandesh V. au susținut cererea privind expediere la Curtea Constituțională Republicii

Moldova a sesizării privitor la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „reguli de securitate a circulației” la art. 264 alin. (1) CP RM. 17

În ședința de judecată procurorul Gheorghieva D.G. a lăsat la discreția instanței de judecată cererea depusă de partea apărării privind expediere la Curtea Constituțională Republicii Moldova a sesizării privitor la recunoașterii neconstituționalității normei de drept contestate (sintagmei), întrucât aceasta constituie dreptul părții apărării de a se adresa cu cerere de asemenea tip.

În ședința de judecată reprezentantul legal al părții vătămate minore Gusarenco A., Gusarenco Z. a susținut opinia procurorului.

Examinînd cererea avocatului Dandăș V. privind expediere la Curtea Constituțională Republicii Moldova a sesizării privitor la excepția de neconstituționalitate a normei de drept contestate (sintagmei), ascultînd opinia participanților la proces, colegiul consideră cererea depusă ca întemeiată și pasibilă admiterii din următoarele considerente.

Din conținutul cererii privind recunoașterea neconstituționalității normei de drept separate (sintagmei) rezultă, că avocatul Dandăș V. solicită recunoașterea neconstituționalității sintagmei „reguli de siguranță a circulației” la art. 264 alin. (1) CP RM.

Concomitent, colegiul constată, că apărătorul inculpatului, avocatul Dandăș V. consideră, că sintagma susmenționată contravine prevederilor articolelor 16, 20, 23, 54 din Constituția Republicii Moldova.

Curtea Constituțională în Hotărîrea sa nr. 2 din 09 februarie 2016 „Privind interpretarea art. 135 alin. (1) litere a) și g) Constituția Republicii Moldova a indicat, că judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărîre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

Curtea Constituțională reține, că verificarea constituționalității normelor contestate **constituie competența exclusivă a Curții Constituționale**. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Astfel, instanța de recurs menționează, că în baza art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. g) Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin. (1) lit. g) Codul jurisdicției constituționale, control asupra constituționalității legilor este efectuată de Curtea Constituțională.

În lumina celor expuse mai sus, colegiul consideră, că prevederea normei de drept, contestată de apărătorul inculpatului, avocatul Dandăș V., constituie obiectul verificării constituționalității.

De asemenea, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a normei de drept contestate (sintagmei) a fost depusă de partea la proces, și aceste sintagme ale normelor de drept nu au constituit obiectul verificării constituționalității.

În legătură cu faptul, că sintagma contestată a normei de drept nu a fost supusă verificării constituționale și urmează să fie aplicată la examinarea acestei cauze pe fond, ținând cont de faptul, că judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei acestei sesizări sau corespunderii sintagmelor contestate cu constituție, colegiul consideră necesar de a admite cererea apărătorului inculpatului, avocatul Dandăș V. privind expediere la Curtea Constituțională Republicii Moldova a sesizării privitor la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „reguli de siguranță a circulației” la art. 264 alin. (1) CP RM.

În legătură cu admiterea cererii avocatului Dandăș V. privind expediere la Curtea Constituțională Republicii Moldova a interpelării acestuia privitor la constituționalitatea normei de drept contestate (sintagmei), colegiul menționează, că în conformitate cu p. 81 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, potrivit prevederilor legale, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

În baza celor expuse, conducându-se de articolele 7, 372 CPP RM, colegiul

D I S P U N E:

A admite cererea avocatului Dandăș V. în interesele inculpatului Ivanoglu Nicolai privind soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor de drept.

A sesiza Curtea Constituțională referitor la chestiunea controlului constituționalității sintagmei „reguli de securitate a circulației” la art. 264 alin. (1) CP RM.

A suspenda examinarea cererii de apel a avocatului Dandăș V. în interesele inculpatului Ivanoglu Nicolai, depusă împotriva sentinței judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 03 noiembrie 2020 pe cauza penală de învinuire a lui Ivanoglu Nicolai în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) CP RM.

Încheierea nu se spune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorul:

Judecătorul:

COLEV G.P.

GUBENCO S.A.

CURDOV A.I.

Avertizată conform art. 312 Cod penal RM,

Șef Secție interpreți și traducători Curții de Apel Comrat – Miliș N.V.

Miliș